

Sejjid
Hasan Rizaji
El-Aksaraji

MIFTAHU'S-SA'ADE

KLJUČ SREĆE

Komentar Busirijeve Kaside Burde

Bismillahir-rahmanir-rahim

Nek bezbrojne hvale krenu od insana Tvorcu sad,
jer s imenom Allahovim valja pocet' svaki rad.

On nas stvori iz nicega, da ga tako svako zna,
pokazavsi moci Svoje - u biti smo vodna kap.

Pa u materici On nam prelijepi oblik da.
Kako hoce, On od vode zivote nam nase tka

On stvara u materici, kako hoce On;
nema boga osim Njega, Mudrog i Siln og.¹

Sto hiljada cu selama casnoj dusi ja da dam,
i njegovoj porodici, ashabima - svaki dan!

Muhammed-i Busiri ga casnom hvalom dariva
i lijepim govorom je stoput od njeg' pozdravljan.

Selami ga jer je svaki hecim bio nemocan
da odagna paralizu od bolesna Busira.

Al' kasidom, koju rece jedne dzuma-veceri,
od Hazreta trazio je da mu pomoc svoju da.

¹Ali Imran, ajet 6

Iskreno je Hazret njega pogled'o u lice tad,
i tu noe je ozdravio, izlijecen bjese sav.

Dok je, u toj sreei, kren'o ka dzamiji na sabah,
susretnu ga covjek neki, pozdravi ga, uz uzdah:

"O lijepi, hvala Bogu, Allah zdravlje tebi da
zbog kaside sto pocinje *E min tazakkuri...* bas!"

Jer, kad Ponos Kozmosa cu tu kasidu, utaj cas
drvo Tuba se zanjihla zbog sreee Muhammeda.

Tog covjeka doma pozva da kasidu njemu da
i od tog se trena ona po svijetu sirila.

Bahaeddin, vezir cistog vladara, nju prepisa,
da je jutrom i navecer svako za se procita.

Jer granica nema gdje se nesto uci svaki dan;
tome Allah sto taj zeli blagoslovno dariva.

Putnici ee nae' povratak, a bolesni lijek nae',
siromasak bit ee bogat, haramiji skrit ucac.

Kasida je velicanje Miljenika svjetova,
nek' je uce samo oni cija vjera cista je.

Rijeci su u njoj tecne, svaka ima jasni sklad,
ljudi sto su poput mene mogu grijesit' nekad.

Od Allaha trazih pomoc da na turskom zasija
i ovo je, hvala Tvorcu, njena turska jazija.

Svaki bejt sam kaside ja dao tako kako znam
i dodao svoje bejte radi lakseg shvacanja.

Nemojte mi zamjeriti ako nije dobro sta!
Nesretni su unisteni - poruka je, znam, jasna.

Kljuc sreće se knjiga zove, neka bude radostan
ozdravljenik od mahana, da je sretan svaki dan!

Sve ovo ispisao je Busir Hasan, sin Hadzi-efendije iz Aksa-
raja, u predanu vjernickom osjecanju kako je sretna svaka
osoba koja je hvalila Resula.

I neka ovo njegovo pjesnicko putovanje zauvijek ushicuje
zahvalne citaoce i prenosiocce ovih bejtova, neka seta iz jed-
noga jezika u drugi jezik, neka na Ovome svijetu prekora-
cuje iz jednoga sretnog srca u drugo sretno i ushicen6 srce!

I

-1-

**Dušo, da li zbog spomena na voljenog iz Selema
teku tvoje suze, s krvlju, iz očiju kojih nema?**

Oko duše moje, prolivaš li suze što sjetih se lica aška iz Selema?
Ljubav svoju spoznah na saboru duša, zato krv iz oka sada prolijevam.

-2-

**Da li vjetar od Kazima puhnu kao iz nigdine
Il', u tmini mrkloj, bljesnu munja s Izamske planine?**

Da li iz Kazima puhnuo je vjetar, ili bljesnu munja na Izam-planini?
Zašto suze teku svakim časom pa mi odaše sve tajne? Zato ja krvarim.

-3-

**Šta bi oku kojem kažeš ne plači, a ono plače?
Šta sa srcem kog smiruješ, a ono, pak, tuče jače?**

Šta je udarilo u te tvoje oči? Suze teku i kad kažeš da ne teku.
Šta je s tvojim srcem? I da izl'ječiš ga, boli aška opet srce će da peku.

-4-

**Pa zar ašik misli da će ljubav biti mu skrivena
sram plamenog srca i sram oka plačem izdubljena?**

Zar osoba što je u ašk uhvaćena misli da će moći igdje se sakriti?

Dok je oko vlažno a srce prevrelo, mi ćemo svjedokom te ljubavi biti.

-5-

**U srušenu domu ne bi plak'o da ljubavi nije,
niti noću budan bio, snatreć' vrbe žalosnije!**

Da sve nije zbog tvog takvog zaljubljenja, ne bi suze tekle sa lica k'o kiša,

niti bidojutra bio budan kad god prisjetiš se mjesta gdje ljubav je viša.

-6-

**Kako ljubav da porekneš ako protiv tebe zbore
tvoje suze, boljke, sve što žudi prave odgovore?**

Koliko ćeš dugo ljubav poricati, moj sultane aška, u ova vremena

nakon što tijelo slabašno i suze posvjedoće da si ašik kakvog nema?

-7-

**Kako ljubav da prikriješ kad obrazi žare kao
da krasuljak, s tulipanom, iz bora je procvjetao?**

O, ti što si lica blistava k'o Mjesec, zbunjenost od aška na licu se žari.
Lice požutjelo kao žuta ruža, iz zjena jezero kao da krvari?

-8-

**Ljubav noću nerve shrva, ne osjetih ni tren sneni.
Jer su ljubav, slast i tuga jedno s drugim propleteni.**

Kad oćutim ljubav, i bez sna ostajem. Kako rob da spava blizu Padišaha?
Ašici svi znaju - ašk mijenja ljude; ašk-briga ne daje užitak zbog straha.

-9-

**O, ti što me zbog uzrijskog aška vazda koriš jako,
oprosti mi, jer pravedan da si, nikad ne bi tako!**

O, moj kritičaru, pa smiluj se mome nedostatku aška, stida me poštedi!
Prihvatiš li ašik da ima mahana, kritičarstvo tvoje više ne vrijedi.

-10-

**Stanje moje poznato je, pa ni tajne nisu moje
klevetnicima skrivene, s brigama sam trajno spojen.**

Nek' do tebe dopre ljubav dok me koriš! Zaljubi se i ti! Šta da krijem džaba!
Pusti doušnike! Uašk-brizija sam. - Uhodama samo reći ću: *Merhaba!*

-11-

**Savjetova me iskreno, ne mogah te saslušati
- gluhu uhu ašikovu uzalud je savjet dati.**

Kritičaru, ti me savjetuješ, ali nimalo te ne čuh zbog svoje gluhoće.
Ašik netuguje zbog riječi onih što ga kritikuju kako god ko hoće.

-12-

**Ja sumnjičih sve savjete što bijele kose daše
bez obzira što bijeloj kosi sumnja baš ne paše.**

Kad savjet starosti meni stran je tako, kako da utjeću kritičari na me?
Šta god reknu, džaba bit će im zavazda! Za tu vrstu briga nimalo ne marim.

II

-13-

Nefs navodi me na loše zbog neznanja i ne prima pouke, iskustva koja steknu se sa starostima.

Kad je duša zlica, savjete ne prima; nesvjesna neznanja, misli učena je.
Sve dok starost dušu ne plaši, ona će trčati za žudnjom, prigovor nek' traje?

-14-

Ni jedno mi nefis ne daje dobro starost da ugostim, već mi glavu nefis naseli sadržajima priprostim.

Duša koja zla je ignorira gosta starosti zbog svoje svima znane zlosti.
Moja starost dođe, u nju se spusti, obrukah se jer je dobro ne ugostih.

-15-

Da sam znao da svom gostu čast ne mogu ukazati, bijelu bih kosu skrio bojom koja djelo prati.

Kad starosni znaci mi se ukazaše, neznah da četrajno u meni ostati.
Kosu bih, i bradu, nečim zamazao, krijući se tako da starost ne patim.

-16-

**Ko će pomoć' - azgin nefs moj da odvratim od zablude
kao kad se dizginima kroti konjče huje lude?**

Ko će ukrotiti ovu moju dušu, koja svakim danom biva pohotnija?
Učitelj mi treba što zrelošću nefs će ukrotit' k'o konja azgina kandžija!

-17-

**Loše želje svoga nefsa ne slamaj u grijehu zato
što će jelo ojačati pohlepu u času datom!**

Pusti grijeh, dušo, jer taj što griješi srljat će i više, grijeh nefs mu tješi!
Za loš nefsje grijeh hrana, pa apetitza hranom je veći kada se griješi!

-18-

**Nefs, razmažen k'o dojenče - pustiš li ga, ono doji,
odbiješ li ga od grudi, prestat će u časak koji.**

Nefs je k'o djetence, pa kad od dojenja odbije ga mati i ono prestalo;
doji li ga više, ljubav za tim raste; i k'o odrastao dojio bi malo...

-19-

**Odbij nefs svoj od prohtjeva, ne daj da ti naređuje!
Te su želje - IV pogibelj, IV je bruka zauvijek.**

Pokaj se i nefs svoj od gr'jeha odvрати! Ne daj da te želje oprhvaju svega!
Nefs slijedi želje i sveti se onom kog ubija što je slijedio njega.

-20-

**Pripazi ga, kontroliraj na pašnjaku želja raznih!
Čim postane paša slatka, s pašnjaka ga ti odstrani!**

Nefs je ko živinče, čuvaj ga se stalno dobrom i djelima koja dobrost krasí.
Osjeti li slasti pobune, grijeha, bit će s njima; od tog i pašnjake spasi!

-21-

**Čovjek katkad i ne sluti - u slasti je otrov zao,
jer nefs mu je mnogo puta smrtni okus uljepšao.**

Smrtonosne slasti nefs prikaže krasnim, lijepim i dobrim u svakome danu.
Čovjek ne zna da je nefs poput aždahe, koja ukrašava otrovnjačku hranu.

-22-

U sitosti i u gladi pričuvaj se skrutih zlosti!

Koliko je gladi koje štetnije su od sitosti?

Čuvaj se, mladiću, skrutih sumnji i kad budeš siti i kad gladan si i sam!
Većina je smutnji uslovljena glađu - gladni biva zao, sitog biva sram.

-23-

Prolij suze iz očiju haramima kad su pune

i tad čvrsto pokajnički ravnaj zemne sve račune!

Neprestano plaći, u oku je haram, Allaha se stidi i silno Gavoli!
Kaj se stalno kako na Danu Mahšera ne bi doživio štetu koja boli.

-24-

Pobuni se protiv nefsa i šejtanskih zavrzlica;

ne vjeruj im savjetima i iskrena kad su lica!

Pobuni se protiv nefsa i šejtana kakav god se savjet tebi učinio!
Ne prihvataj od njih nikakav ugovor! Dušman nikad nije prijateljem bio.

-25-

**K'o dušmanu nit' k'o sucu, nemoj im se potčiniti!
Za podvale dušmanske im, i sudijske, znadeš i ti.**

Nemoj da se nefsu pokoravaš ikad, ni šejtanu, bježi od njihova doma!
Odredbe njihove nisu istinite, samo žele da te prevare veoma.

-26-

**Utječem se Svevišnjemu zbog riječi a bez djela.
- To je k'o da nerotkinja porod svoj je iznijela!**

Kajem se Allahu zbog riječi što su daleko od djela; kažu učenjaci:
Rekne l' neko "sin sam neplodna čovjeka", u potvoru toga nečasno ubaci!

-27-

**Naređujem dobro, a sam ne radim ga - pravo nije...
Koja korist kad ti kažem: " Bud' ispravan odlučnije?"**

Tebi rekoh čini dobra djela, a ja činio ih nisam, kakva korist tada!
Ne radi l' učeni tako kako zbori, uprazno se muči, ta riječje jedna.

-28-

**Ne snabdješ se prije smrti nafilama namazima;
osim farza, ja ne klanjah, niti postih... - Gdje to ima?**

Ne ospkrbih sebe noćnim nafilama, ne činih dobro za se djelo koje.
Samo farze klanjah, tako postio sam, neka Allah primi nedostatke moje!

III

-29-

**Zapostavih sunnet onog Poslanika što je mnoge
noći zgrij'o ibadetom - dok bol ne bi uz'o noge.**

Bijah manjkav i u sunnetu Resula, a on sve do jutra je ibadetio.
Učenjaci kažu: Mubarek mu noge bjehu otjecale, on u duši čio.

-30-

**Usljed gladi na stomak bi katkad kamen on privio,
pa bi tako nježnu kožu svoju gužv'o i gnječio.**

Resul bi na stomak vezao kamenje, da ibadet ne bi glad poremetila.
Mučio je nefs svoj takvim ponašanjem, a ne što blagodet uz njeg' nije bila.

-31-

**Gorske visi pune zlata njega sebi privlačiše,
on se na njih ne osvrnu, već pokaza vTsi više.**

Velike planine od čistoga zlata hizmet Miljeniku tada ponudiše,
on pokaza svoje veličanstvenosti, pa se na to nije obzirao više.

-32-

**Jer, usprkos siromaštvu, pobožnost mu bješe jača.
Bezgriješnost snažnija je od potreba i nedaća!**

Utom halu Resul potvrdi čistotu i sebe i zuhda, bješe van potreba.
Koga Allah čuva sve potrebe svlada, taj bez zlobe živi - od zemlje do neba.

-33-

**Zar potreba dunjalučna da za sebe onog veže
radi kojeg i dunjaluk stavljen je u ravnoteže?**

Kako da potreba Hazreta pozove i da zbog tog dođe on na ovaj svijet?
Da drukčije bješe, nepoznat bi bio. Radi njeg' Dunjaluk otvoren je cvijet.

-34-

**Muhammed je vođa svima, i ljudima i džinima,
svim grupama, svjetovima, Arapima i drugima.**

Mladiću, Muhammed, hvaljen sifatima, pun je hvale jer je Muhammed Mustafa;
prvi je od ljudi, džina, svih naroda, ponos Dunjaluka, svih nebeskih rafa...

-35-

**Naš poslanik poziva nas dobrinama, protiv zala;
niko nije iskreniji - Milost Božja nam ga dala.**

Zato naš peygamber naređuje dobro, protiv zla se bori, svi moramo znati
- jedino on može da odobri sa ~~da~~ i zabrani sa ~~ne~~ svih zemaljskih sati.

-36-

**Od voljenog peygambera šefa'at se očekuje
kad na Sudnjem danu bahne strah što bićem strašno ruje.**

Božji je miljenik, pa ljudi, u strahu, šefa'at mu traže u svim molitvama.
Kad ne pozna nefs svoj, čovjek, iznenada, zapadne u grijeh, oda se greškama.

-37-

**Pozvao je ljude Tvorcu da Ga štiju, da Mu služe.
Oni što Ga prigrliše, drže čvrsto Božje uže.**

Odabranik Božji, jutrom i večeri, zove na ibadet Svevišnjem Allahu;
To je čvrsto uže, ko se god uhvati, taj drži se čvrsto u svakom svom dahu.

-38-

**Iznad svih je pejgambera djelima i svojom ćudi,
a u znanju i dobroti iznad svega i svih ljudi.**

Svojim karakterom i mnoštvom sifata, Muhammed je iznad drugih pejgambera.
U znanju i dobru niko nije ravan pejgamberu što je iznad zemnih mjera.

-39-

**Svi od njega, k'o iz mora, uzimaju pregrštima,
ili k'o kad kapi kiše skupe se u gutljajima.**

Pejgamberi svi su molili Resula da iz mora znanja kaplje im dohode.
Svi su se nadali da će iz oblaka njegove milosti dobit' kapi vode.

-40-

**Pejgamberi pred njim stoje mirno, skladno nivoima;
razmaknuti k'o stupovi - mudrost se u znanje prima.**

Pejgamberi mirno pred njim stoje, niko ne prelazi crtu prema Muhammedu.
Ako je on dželi kaligrafsko pismo, drugi poslanici tačke su u redu.

-41-

**I nutrinom i vanjštinom savršen je kao niko,
pa ga zato Allah uze uzoritim Poslanikom.**

Stekao je javno, a i tajno znanje, Uzvišeni uze ga za miljenika.
Sve stvoreno što je prije i poslije radi njeg'je; on je svih stvorenja dika.

-42-

**Niko nije kadar sudit' o svojstvima što ih ima,
jer je suštost ljepote mu nedjeljiva smrtnicima.**

Njegova ljepota svojstvena je njemu, on nema takmaca u ljepoti jer je
dragulj kojem nema sličnosti na Zemlji. Barekallah, Huda sačini biserje.

-43-

**Kršćanskih se tlapnji trsi o svojem Poslaniku,
potom vidi šta sve misliš o Božijem miljeniku.**

Čuvaj se potvora od hrišćana što su Isau stvorili prestrašne potvore.
Pejgambera hvali kada god poželiš, ali ne nasjedaj na to šta govore.

-44-

**I pripiši kakvu hoćeš vrlinu mu uzvišenu;
vrijednosti uzveličaj svim svojstvima u tom trenu!**

Sve beskrajne časti njemu pripadaju, kol'ko ga god hvališ, on je mnogo veći.
Odlazak Allahu, a na Miradž, to je nivo koji samo on mogaše preći.

-45-

**Znaj, granica ne imade svim svojstvima Muhammeda
niko nikad nije kadar da jezikom njih poreda.**

Njegovoj vrlini ne imade kraja. Beskrajne vrline ne mogu se reći.
Deredža Resula ne ima granice, od smrtnika niko ne bijaše veći.

-46-

**Kad bi vanjski znaci bili na deredži velikosti,
pri spomenu imena mu, živnule bi tad i kosti.**

Da su mu mudžize bile njemu ravne, pa da se međ' mrtvim izrekne mu ime,
i truhle bi kosti istom oživjele od te uzvišene i čuvstvene plime.

-47-

**Iz ljubavi prema nama, nije um nam steretio,
pa u sumnju ne padosmo; u vjeri je vjernik smion.**

Ne optereti nas Ponos svih svjetova onim čime nismo umom obdareni.
Njegova je milost naša šansa da sesnađemo u svemu štonije usjeni.

-48-

**Jer, da shvate savršenstvo, nemoćna su bića zemna;
blizu smo mu i daleko kroz suštastva neizmijerna.**

Nemoćni su ljudi da ponekad shvate značenje našega hazreti Resula.
Zbog toga, mladiću, poradi edeba, utihni sva svoja ovog trena čula.

-49-

**On je poput žarkog Sunca - iz daleka malehno je,
a uvijek zaslijepi kad je bliže s vidom spojen.**

Za sve što gledaju njega iz daleka mal je poput Sunca, a kad bude blizu,
grije snažnim nurom da oči ne mogu izdržati pogled u ljepotnom nizu.

-50-

**Kako na svijetu ovom mogu njega razumjeti
oni koji spiju, sniju i kroz sne se čute svetim?**

Kako da suštinu spoznam Pejgambera ako samo u snu s njegovim sam likom?
Neka Uzvišeni smiluje se pa da na oba svijeta smo sa Poslanikom.

-51-

**Krajnje znanje o njemu je da bijaše čovjek kojeg
Allah stvori k'o najboljeg od stvorenja što postoje.**

Često vole reći "rob je kao i mi" oni što ne znaju njegove stepene,
isti kažu da je iznad svih stvorenja, ne čuju, nit' vide biti uzvišene.

-52-

**A mudžize koje drugi donesoše pejgamberi
jesu samo one što su u njegovoj nurli sferi.**

Iz njegova nura došla je mudžiza svim pejgamberima vjerovjesnicima.
Hazreti Muhammed, najbolji od sviju, predvodnik je svima kol'ko god ih ima.

-53-

**Jer je sunce on vrline, a drugi su poslanici
zvijezde što svjetlost daju ovosvjetskoj ljudskoj tmici.**

Pejgamber Muhammed Sunce je što sija po svim obzorjima, drugi su zvijezde...
A šta je zvijezda kad Mjeseca nema? Kad Sunce se rodi, sve one odjezde.

-54-

**Silni poklon je Allahov pejgamber sa zlatnom ćudi;
ljepotom je obavijen; lice - ukras ispred ljudi...**

Uzvišeni Hakkje Resulovo lice ukrasio divnim Svojim sifatima.
Ne postoji lice slično njegovome jer je ukrašeno višnjim svjetlostima.

-55-

**Kao cvijet u nježnosti, kao mjesec prepun časti,
on je more darežljivo, i vrijeme što će rasti!**

Resul naš, svježinom, na proljeće liči, a na Mjesec čašću i što uzvišen je.
Izvor je dobrine u svemu što čini, moćan poput mora, bodar k'o vrijeme...

-56-

**Sretneš li ga usamljena, |Y u kakvu dičnom hodu -
kao da je ispred vojske, |Y je u svom vjernom rodu.**

Nije ničem' sličan on svojim svojstvima - lav je i aždaha prema dušmanima.
Darova mu Allah veličinu pa su bezvjerci bježali pred muslimanima.

-57-

**Biseri što stoje skriti u školjkama kao da se
iz njegova osmijeha i govora baš tu skrase!**

Riječ Poslanika - kao biser u kom jedinstveni sedef u svjetlost se zgusne!
Sedef je dobiven iz dvaju rudnika: jedan rudnik jezik, drugi rudnik usne.

-58-

**I nijedan miris nije ravan zemlji koja kosti
pokriva mu! - Blago usni koja sebe njim pogosti.**

Gdje mezar je njegov - uzvišeno mjesto! Nigdje nema mjesta uzvišenijega.
A to mjesto gdje je Poslanik ukopan do Sudnjeg će dana mirisat' na njega.

IV

-59-

**Rođenje je pokazalo čistost bića njegovoga.
Od početka, sve do kraja, ljepota bi dar od Boga.**

U noći kad naš se Pejgamber rodio, u srćici svjetla poslanstvo se javi.
Prošlost i budućnost, izvan sumnji, čiste! Hvala Bogu što smo njegov ummet pravi!

-60-

**Na dan kad se on rodio Perzijanci osjetiše
prijetnju i kaznu koje digoše tjeskobe više.**

Kad se dogodiše nenadne nesreće u zemlji Perziji, bješe to daleko.
Perzijska plemena odmah su shvatila: Pejgamber se rodi, zasja nur nad Mekkom.

-61-

**Razruši se Kisrin dvorac i raspade u komade
da nikad se ne sakupe i iznova se izgrade.**

Tu večer se dvorac iranskoga šaha rasturio da se nikad ne popravi,
ivojnici istom rasuše se, nikad da se više skupe u silnoj lomljavi.

-62-

**Pa je vatra usljed tuge utrnula, bez plamena,
i rijeka presušila, korito bi od kamena.**

Od tuge se vatra ugasila, kojoj perzijsko se pleme odvajkad klanjaše.
I vode i oči usahnuše tako da ni suzit' više niko ne mogaše.

-63-

**Žitelji su Save tužni zbog jezera potonula;
traže vodu, ali žeđca rasrđuje sva im čula.**

Tu večer ne osta ni kapljica vode, jezero u Savi posve presušilo.
Na jednu stranu žeđ i tuga silna, na drugu šta s gradom i jezerom se zbilo.

-64-

**Vatra se u tuzi zgasi, kao voda da postade,
a iz vode istom plamen - tečno svojstvo vodi krade.**

Usahnuše vatre zbog perzijskog plača, od tuge izgorje voda kao vatra
- vatra posta voda, voda kao vatra u poricatelja, sve redom se satra.

-65-

**Kad Miljenik rodio se, uzbunjeni bjehu džini;
kroz riječi sinu svjetlo - u istini i suštini...**

Kad na obzorju se pojavilo svjetlo, i džini, uz žalost, spoznaše rođenje.
Hvala Tvorcu kad se rodio Muhammed, odabranik Božji, svjetova spasenje!

-66-

**Slijepima i gluhima sretna vijest stigla nije;
ne vidješe munju koja zasvijetli zauvijek.**

Oni što poriču ostadoše gluhim, ne čuše vijesti da Pejgamber tu je.
Dušmani imana ne saznaše šta bT, mada svaki signal silno odjekuje.

-67-

**Čak ni onda kad njihovi vrači svima ukazaše:
Krivovjerje nema više moćnost koja ljudstvu paše!**

Uzalud se tome plemenu kazalo: "Satrasmo vam vjeru, kvarna je i kriva!
Samo Ahmedova ispravna je, znajte!" Pleme oslijepi, zjena - rana živa...

-68-

**Ne vidješe čak ni kada sa neba su meteori
popadali na kipove - tako da ih se razori.**

Pleme bješe gluho i slijepo i kad bljesnuše zvijezde, padoše kipovi,
donoseći iste vijesti za sve njih; njima se istina gluhežnošću ovi.

-69-

**I šejtani okrenuše svoja lica od Objave
i sunuše da umaknu - jedan drugom preko glave.**

Mnogo je zvijezda po zemlji tad palo da i šejtani se gurahu ka tlima,
pa đavli od tada ne mogu na nebo, vrzmaju se Zemljom - da grijeha ima.

-70-

**U bježanju bjehu nalik Ebrehinim vojnicima,
il' na koje Muhammed se bacao kamenčićima.**

Šejtan je bježao k'o vojska Ebrehe, ili k'o vojnici od kamenja što ga
bacaše Pejgamber na šejtana, pa on sad biva na Zemlji, odvraća od Boga.

-71-

**Iz dlana mu kamenje je, po tespihu, izletjelo,
kao onaj što izbačen bi iz ribe, s tespih-djelom.**

Hazreti Muhammed na dušmane baci kamenje, a ono zikriše u šaci
k'o hazreti Junus kad ga se, u zikru, iz utrobe ribe odjednom izbaci.

V

-72-

**A na poziv drveće bi sedždu njemu učinilo,
prišlo mu na korijenju i presretno učas bilo.**

Drveće, bez nogu, puzeći bi prišlo kada ga Pejgamberzovne da mu priđe.
Njegova mudžiza istina je da i kamenje prohoda da bude mu bliže.

-73-

Ponajljepše bi linije to drveće iscrtalo.

Korijenjem posred staza višnje pismo bi istkalo.

Dok bi prilazilo drveće Resulu, istom pisalo bi svojim čvorovima:
Ovaj resul ispred svih je pejgambera. Allah jeste jedan, i to naše iman!

-74-

**Kada nekud krenuo bi, iznad glave bi ga oblak
zaštitio od vrućine, da korak mu bude lahak.**

Kud god je išao hazreti Pejgamber, drveće, k'o oblak pratilo bi njega,
pravilo mu sjenu, vjerno čuvalo ga od kakvoga teškog dana uzvreloga.

-75-

**U raspolučeni mjesec kunem se, sigurno ima
veza sa njegovim srcem - oni jesu baš sličnima.**

Zakunem li se u raspolovljen mjesec, ja zakletvu svoju neću prekršiti.
Baš tako i Džibril srce Resulovo rastavi u pole - na nj poče ličiti.

-76-

**Mudžiza je da slijepim bjehu oni oči čije
ne vidješe da pećina oličenje dobra krije**

Kunem se osobom rad' pećine koju Hak je zaštitio sljepilom goniča.
Hazreti Mustafa i Ebu Bekr Siddik spokojno ležahu, o tom ima priča.

-77-

**Nevjernici govorahu: U pećini nema niko!
- A tu Sadik i, s njim, Siddik skloniše se tom prilikom.**

Uzvišeni Allah skri ih od dušmana što htjedoše da im naude posvema.
Ebu Bekr i Resul vidješe mušrike kada izrekoše: "Pa, njih ovdje nema!"

-78-

**Mislili su da tu nije, iza mreže paučije
i gnijezda golubijeg - to stvorenje najčasnije.**

Naredbom Allaha, pauk mrežu spleo, golubica jaje snijela pa legla.
Kad mušrici sve to vidješe, misliše: Da su ovdje, ne bi životinja slegla!

-79-

**Kad pomaže Allah, onda druga pomoć i ne treba
- višeslojni oklopnjaci, ni tvrđave sve do neba!**

Uzvišeni Hakk ih sačuvao a da ne moraše imat' teške oklopnjake,
sa mnoštvom slojeva, niti, pak, moraše imati tvrđave s bedemima, jake...

-80-

**Kad od Njega pomoć moliš zbog zla, \Y zbog štetnih doba,
ništa drugo nećeš naći do štit čvrst za Božjeg roba.**

Pred zulumom pučkim ja bježah Resulu, dobio sam sve što ja od njega tražih.
Narod više zulum ne čini mi, čak mivjernost ukazuje, puku sam sve draži.

-81-

**Kad zatražiš blagodeti na svijeta oba, istom
tvoj Najbolji Darivatelj častit će te dobročinstvom.**

Šta sam god tražio od vrlog Resula, u njegovoj ruci nađoh sve dobiti.
Zahvaljujuć tome, svako dobro stekoh. Uz tu ruku valja srcem se priviti.

-82-

Ne poriči kad Objava Poslaniku u san kroči!

Srce mu je vazda budno koliko god spiju oči.

Hazreti Resula ni snom ne poreci! Bog mu dade srce koje i ne spava.
I kad oči spiju, srce budnim biva. Sve što Resul kaže istina je prava.

-83-

**To je ono nadahnuće kad deredžu poslanstva je
dostigao da kroz sne se Objava od Tvorca daje.**

Muštuluk poslanstva u snu je naprije dat Resul-Ekremu. Vahj se ne poriče
ni kad u snu dođe! Kako je moguće da porekne neko savršeno biće?

-84-

**Jer Objava ne stječe se radom, voljom, već u vjeri.
U vijestima iz gajba ne griješe pejgamberi.**

Vahj od Stvoritelja ne može se steći pukim radom, to je dar od Gospodara.
Pazbog toga Allah govori ogajbu, o kom pejgamberi zbores puno žara.

-85-

Koliko on dlanom svojim izliječi bolesnika!

I koliko od ludila oslobodi ovisnika!

Resulullah, dični, mnoge bolesnike izliječi rukom od raznih bolesti.

I mnoge ludake spasi od lanaca, ozdravi pa onda među ljude smjesti.

-86-

Sušna ljeta njegove bi hair-dove napajale;

u tamnini vremena bi te godine k'o nur sjale.

Pejgamber, padišah sveg' Univerzuma, posla dovu Bogu u godini suše,

i bT beričetna k'o svijetla tačka u oblaku što je crnilom prigušen.

-87-

Pa bi učas pomislio: Iz oblaka to rijeka

potekla je dćlom Arim... K'o poplava da će neka?

Kad pogleda oblak, iz njeg' kiša lije, potoci, rijeke, do morskih vidika...

Zid se Aleksandrov sruši u bujici. Blagoslovnom biva dova Poslanika.

VI

-88-

**Dopusti mi da mudžize Muhammeda objasnim ti
- jasne poput brdske vatre kad rad' gozbe sva usplamti!**

Ostavih se svega, Resula veličam. Kao što na gozbi planinska se vatra vidi sa svih strana, tako ja veličam još jednu mudžizu - sretnim sebe smatram.

-89-

**Biser, kada naniže se, ljepšim u ogrlici je
ali, i kad sam je, manje vrijednim on ništa nije.**

Kad nanižeš biser, on postaje ljepši, ali kad u nisku on nanizan nije, vrijednost mu ista. Mudžiza Kur'ana u svemu je biser, tako zauvijek.

-90-

**Sve su hvale nedovoljne da uzvise Poslanika
- čistu narav i vrline njegovoga časna lika!**

Do najvećeg stupnja stižu veličanja svojstava Resula... Pa, kako rob Božji da ga hvali kada rođenje njegovo Allah je hvalio - da je od svih bolji!

-91-

**U značenju, vječiti su ajeti od Gospodara,
u njihovu izgovoru milost vjernim se otvara.**

Suština Kur'ana, što ga Allah spusti k'o mudžizu, bješe takvom od početka;
tekst kasnije dođe, a značenja sva su sukladna svom Tvorcu do posljednjeg retka.

-92-

**Dok govore o Iremu, Adu, ili Ahiretu,
ajeti su vazda iznad svih vremena u svijetu.**

Jer je Kur'an Časni odiskonsko znanje Hakka Uzvišenog - svakom dobu sviče;
govori o Adu, i o Kijametu, Iremu i svemu što bješe il' bit će.

-93-

**Ajeti su nad svim drugim pejgamberskim mudžizama;
sve bijahu u svom dobu, dok je Kur'an vazda s nama.**

Sve mudžize drugih pejgamberra bjehu drukčijim mudžizi Kur'an-i Kerima
- do Sudnjega dana Kur'an Časni bit će uputa za svakog, u svim vremenima.

-94-

**Nepobitni su dokazi, tu sumnjama mjesta nije;
nemaju nad sobom suca, ni poslije, a ni prije.**

Čvrstom stamenošću ne ostavlja sumnje u mudžizu svoju Kur'an uzvišeni.
Ajeti su Božji bez zla i zuluma; svi koji ih žive pravdom su smireni.

-95-

**Ko pokrene rat sa njima, izgubio je na kraju.
I najžešći dušmani su primorani na predaju.**

Ko god ratovaše protiv Božje Knjige, čak dušmani ljuti, moradoše znati
Kur'an je istina, koju je Muhammed prenio ljudima da ju svako shvati.

-96-

**Dična staza rječitosti protivnike sve ušutka
- k'o kad častan čovjek skloni zlobnu ruku iz svog kutka.**

Kur'anske riječi postadoše brana besmislenostima mnogih protivnika.
Zato časni ljudi hvataju za ruke izdajice pune dušmanskih izlika.

-97-

**Ajeti se udružuju, k'o vali u morsku struju;
vrijednošću i krasotom sve dragulje nadmašuju.**

Značenja Kur'ana - k'o talasi morski! Što ih više gledaš više seuzdižu.
I morske dragulje sobom nadmašuju, nijedan ne može zabljesnut' im žižu.

-98-

**Ajetske nadnaravnosti ne mogu se izbrojiti
niti mogu, do Sudnjega, učačima dosaditi!**

Ne mogu se umom pobrojat', mladiću, čudesna značenja Kur'an-i Kerima!
Zbog čuvstvenog mnoštva, dok uz njih se biva, ne postoji muka, samo slasti ima.

-99-

**Učači su zadovoljna i smirena srca, oka,
zato svakom kažem: Drži Božje uže do svog roka!**

Oči su učača nurom ispunjene. Pa mu rekoh: "Čvrsto kur'ansko je uže
upunjenju želja!" Pa svjetlost ajeta doslijepih dođe - da svidom sezdruje.

-100-

**Učiš li u strahu da ćeš u ognj'ici Pakla biti,
tom ćeš vodom moći vatru džehenemsku ugasiti.**

Učiš li, mladiću, u strahu od vatre džehenemske, da znaš, Hakkte od nje štitil
Od vatre pepeo Svojom moći stvara, zato stalno uči glasom ponositim.

-101-

**On je poput Kevser-vrela - i griješni u nj da kroče,
izići će čisti, makar lica da su ugljen-ploče.**

Znaj, Kur'an je zdenac čiste vode, pa ko uđe, bude čistim od svih prljavština.
I griješni kada uđu u taj zdenac, lice im k'o ugljen - postaje bjelina.

-102-

**Ispravni su i k'o *sirat* i k'o *mizan* - jer, pravda je
samo ona koju Kur'an, nad svim drugim, ljudstvu daje.**

Pravi put je samo koji Kur'an daje, ti tasovi pravde za sve su jednaki.
Bez Kur'ana nema ni prava ni pravde; s njim grijeha nema - to zna vjernik svaki.

-103-

**Ne čudi se zavidniku kad niječe Kur'an kao
da ga nije razumio i potpuno poznavao.**

Pusti zavidnike! Negledaj ih, znaju Kur'an je istina, svojim putem idi!
Razmeću se k'o da ne znaju, a znaju... Munafik je slijep i kad dobro vidi.

-104-

**Nekad oko zbog upale svjetlost Sunca zaniječe
k'o što usta zbog bolesti okus vode poznat' neće.**

Desi se da onaj kojeg boli oko i sunčevu svjetlost zaniječe spika.
Koga bole usta, zaniječe vodu. - Uvijek je takvo stanje zavidnika

VII

-105-

**O, najbolji, čijem domu žure oni što hitaju
dobročinstvu - pješke, ili na devama - k'o svom Raju!**

Odsvuda ašici hitaju ka tebi, Božji miljeniče, da sretnu ti lice!
Neko je na devi, neko žuri pješke, svi kapiji tvojoj hrle hrupimice.

-106-

Ko pouku bi da uzme, stožernica si najveća!

Ko priliku bi da stigne, blagoslovna ti si sreća!

Ko blagodat želi, sve je za ibreta, Muhammed Mustafa blagodat najveća!
Ne bijaše bolje osobe od njega! Veličanje Hakka - dušina odjeća...

-107-

BT u tamnoj noći putnik od harema do harema,

- kao Mjesec kad putuje, a prepreka za to nema.

Tada si od Mekke do Mesdžidu-l-Aksa, iš'o, Poslaniče, sve u noćnoj tmini,
i poput Mjeseca prošao prostranstva, stigavši do cilja; sve tren se učini.

-108-

Uspeo si se do stupnja gdje ne stiže niko prije.

Za tim mjestom ni ranije, znaj, tragao niko nije.

U Noći Miradža, stiže do mekama Kabe kevsejni evedna, i niko
od drugih resula nije to tražio, niti je stigao, makar ikoliko.

-109-

**Svi nebij'i i resuli ispred sebe te pustiše
- k'o hizmećar gospodara kad počasti ponaj'više...**

Drugi pejgamberi uzdizahu tebe kao kad robovi štuju gospodare,
a sve zbog Miradža, i žudiše da ti počasti najveće od sebe podare.

-110-

**I s njima si prolazio kroz nebeskih sedam kata,
prednjačeći u skupini čuvstvenoga poduhvata.**

Poslaniče, tebe drugi pejgamberi pratiše kroz sedam nebeskih katova,
a ti, u toj noći, k'o predvodnik njihov, prevali hiljade vrhunih nivoa.

-111-

**Uzdignuvši se toliko, nisi mjesta ostavio
nikom, da bi ikad iko toj se tačci približio.**

U bliženju Hakku, ti si svaki mekam proš'o, Poslaniče, u istinskom smjeru.
Drugi pejgamberi ne mogahu tražit' mjesta gdje ti bješe koliko ni zerru.

-112-

**Kad si pozvan k uzdignuću, položaj si ostavio
- kao bajrak kad ostavlja ispod sebe svijet cio.**

Drugih su resula visoki mekami, ali uzvišenost mekama tvojega
učini ih nižim; tvoje su vrline uzvišene iznad, Poslaniče, svega.

-113-

**Uzdignuo si se da bi Skrivenome bio bliže
i shvatio mnoge tajne do kojih se čuvstvom stiže.**

Prevali tolike vrhune mekame, svi drugi mekami ostadoše niskim;
ti stiže do tajne, drugi pejgamberi ne mogahu tražit' da tako su bliski.

-114-

**Pojavom si, bez takmaštva, višnje hvale sakupio
i sva mjesta čuvstvenosti sam prešao - sretan, čio...**

Ti si sve vrline skupio u sebi, uz njih sve mekame... Tu nemaš takmaca!
Pa lahko do kraja svakog mjesta stiže. Za takvo što ne bi drugih pregalaca.

-115-

Uzvišeni su stupnjevi što su tebi povjereni!

Blagodati tvoje teško spoznati je, o, IskrenT!

Poslaniče, koji ponos si svjetova, ti stupnjevi tvoji drugim se ne daše.
Dato ti je znanje i sposobnost kao niti jednom drugom pejgamberu našem.

-116-

**Blago nama, muslimani, što, ponosni i bez straha,
trajni oslonac imamo u milosti svog Allaha!**

Muslimani, svi su muštuluci za nas, jer imamo čvrstu mi islamsku zgradu!
Allah nju sagradi da do Kijameta Šerijat Resulov gradi našu nadu.

-117-

**Kad Bog pozva na pokornost preko svoga najčasnijeg,
postadosmo i mi, uz njeg', najčasniji zauvijek.**

Pejgambera što nas na Pravi put zove Bog je Uzvišeni nazv'o Miljenikom.
Hvala Bogu što smo danas njegov ummet! Svaki drugi resul mu je pomoćnikom.

VIII

-118-

**Poslanička vijest srca neprijateljska uplaši
- kao što bi rika lava plašno stado na ispaši.**

Na vijest o njemu dušmanska su srca trznula se kao ovčice u času
kad u lavljem glasu moćnost prepoznaše pa više mirno poljanom ne pasu.

-119-

**Ne posusta s dušmanima ni u jednoj teškoj bici;
u truplima ubijenih prepoznaše se gubici.**

Pejgamber bi vazda na ratnom mejdanu ličio na lava, ili na aždahu.
Dušmanske bi glave pred njegovim kopljem nestajale u svom posljednjemu dahu.

-120-

**Željeli su umaknuti, zavideć' komađu sebe
- organi im bjehu plijen za orlove i jastrebe.**

Kada bi hazreti Pejgamber ratovao, dušmani, dok bježe, sve bi govorili:
"Kamo sreće da su jastrebi i orli u visi nas digli, sretniji bi bili!"

-121-

**Noć za noći, a oni im broj ne znaju, osim noći
"ešhuri-huruma", što će jednoga im časa doći.**

Noći prolaziše, dušmani ne znaše koliko ih ima u tim ratovima.
Resul poštovaše mjesec u kojima bješe zabranjeno da sukoba ima.

-122-

**K'o da islam gost je bio pa zasjeo kod gospode
željne mesa dušmanskoga, gdje borbe sestavno vode?!**

Vjera islam sađe pred dušmanska vrata poput kakve hrane, jer njihove vođe
naviknuše jesti meso protivnika - danju, noću, kad god do toga im dođe.

-123-

**Na konju je predvodio silnu vojsku poput mora,
a junaci, k'o talasi, udarahu bez umora.**

Muhammed je silnu vojsku predvodio - sve borac do borca, a ati sedlani.
K'o da morski vali kopnu jurišaše, izbacujući trupla sva dušmanska vani...

-124-

**Ti junaci napadahu da korijen kufra zbrišu
i nagradu Allahovu pridobiju u jurišu.**

Znaj, mladiću, da to bijahu vojnici što naredbe Božje s žarom praktikuju,
Kur'an razumiju kao štivo kojim protivu dušmana iman uzvisuju.

-125-

**Zahvaljujuć' tada njima, pripadnici islama su
povezani međusobno - u najvećem vjerskom spasu.**

Svevišnjemu hvala što gazije hrabro krenuše da islam od dušmana brane!
Islamski vojnici vojevahu sve dok islam se ne vrati u zemlje odabrane.

-126-

**Jer najbolji očevi su, i muževi, postignuli
da siročad, žene, djeca slobodu su doseguli.**

Hvala Bogu, onda hvala gazijama, koji su slobodu odbranili nama!
Islamska će vjera do Sudnjega dana braniti jetime, štitit' u borbama.

-127-

**Svaki od njih sad se može porediti s planinama,
a dušmane pitaj šta su doživjeli u borbama.**

Islamski vojnici liče na planine! Upitaj dušmane na koga im liče
u danima borbe, na ljutu mejdanu, neka bez potvore otvore te priče.

-128-

**Pitaj Hunejn, Bedr i Uhud, bojišnice mnoge druge
o stradanju mušričkome, pogubnijem i od kuge!**

Pitaj ih za bitke na Bedru, Uhudu, onu na Hunejnu! - Šta o tome vele?
Većina je svisla bez ikakve borbe - k'o da su ih kuge u smrti zamele.

-129-

**Smiriše bijele sablje, još crvene od udara
u vratove s kosom koja još crnilo sobom stvara.**

Muslimanski borci, predostojni hvale, udarahu svojim dušmanima glave,
i po potiljcima, i po vratovima, sablje su bojili u boje od slave.

-130-

**Vrške str'jela iz Hatta su pera kojim borci pišu
po dušmanskim tijelima; te slovke se i ne brišu.**

Kopljima crtašu povijesna slova, svoj posao nikad nisu napustili.
Islamski junaci dušmanskim su krvlju nanosili tačke pa gdje god su bili.

-131-

**Kao što se nježna ruža odvaja od hrasta, tako
borce oštra oružja već odvaja od drugih svako.**

Oružje gazija nema manjkavosti, prednost nad dušmanskim jasna je svakome.
Ruža se mirisom i ljepotom svojom odvaja od trnja u blaženstvu svome.

-132-

**Lijep miris do nas vjetri pobjednički smjerno nose;
svaki junak u oklopu k'o cvijetak prepun rose.**

Pobjede gazija donose nam vjetri kroz vijesti što se k'o mirisi nose.
Islamski je vojnik pod oklopom poput ružina pupoljka pod kapima rose.

-133-

**Na leđima konjskim k'o da jašu stabla podnebesna
- ne zbog uzdi i kolana, već ponosa snage svjesna.**

Ah, ti konjanici liče na oluju, ali ne zbog konja, ni oružja jaka,
nego što im nefs je zauzdan u borbi dok okolo vatra pršti svakojaka.

-134-

**Neprijateljska se srca razbježaše od napada;
ne mogahu razvidjeti junake i janjce tada.**

Islamske vrline plaše nevjernike, svi su začuđeni, skoro poludjeli.
Za gaziju kažu među vojnicima nebeskojejanje u trenutak smjell.

-135-

**I lavovi bi u šumi zašutjeli usljed straha
pred junačkim pobjedama, uz pomoć Resulullaha.**

Kom pomogne Allah i Njegov Poslanik ne boji se nikog među dušmanima
da ih bude kao hiljadu lavova i da sedmoglava aždaha je s njima.

-136-

**Nećeš vidjet' prijatelja što pobjedu s njim ne stječe,
nit' ćeš vidjet' dušmanina kojeg poraz ne opeče!**

Resula ne vidiš dok pomaže svojim hrabrim vojnicima dok silno se bore.
Ali ćeš vidjeti prezrene dušmane kako, poniženi, brzo se zamore.

-137-

**Svoj ummet je u sklonište čvrste vjere on spustio,
poput lava s mladuncima kad bi u grm se sklonio.**

Kao što lav skriva mlade u sklonište, Resul ummet sklanja utvrđavu dina.
Ummet je k'o evlad, pa zar da Poslanik ne bude milostiv za svakog svog sina?

-138-

**Riječ Božja protivnike na zemlju je oborila;
nepobitni dokazi su pobjednička bili sila.**

U Kur'anu stoji: Poslanik je svoje dušmane nadvlad'o mudžizom koja je
bila mnogo jača, pa dušmanin svaki ponižen i jadan zavazda ostaje.

-139-

**Dovoljna ti je mudžiza da čitati nije znao,
a i ahlak, k'o jetima, u svemu bi svijetao.**

Imao je edeb, ilum, mada nije čitati on znao, ni da išta piše.

Siroče, a odgojen, sve bješe dokaz - prvi je peygamber, od njeg' nema višeg

IX

-140-

**Pohizmetih mu kasidom, nadajući se oprost
grieha što pisah drugim, \V griješih u životu.**

Ja ovom kasidom hizmetih Resulu, u nadi da on će zbrisati grijehe
zato što veličah vladare i krune, pa se pretvorih u prazne neuspjehe.

-141-

**O vrat su mi objesili teret teških posljedica,
pa postadoh k'o živinče žrtvovano zbog zlih lica.**

Kao što se na vrat životinji stavlja ogrlica, tako ponesoh je i ja
zbog tog što krunama kitih hvalospjeve, koji sad su mora koja me ubija.

-142-

**I u jednom i u drugom mladalačke me zablude
zavedoš u grijeh, gdje zaradih sve pokude.**

Služeći carima, šetah po neznanju i osim grijeha ja ne stekoh ništa.
Kajem se i molim Resula za oprost kad na Sudnjem danu započnu ročišta.

-143-

**O, moj nefsu koji gubiš trgujući s dunjalukom!
- Ne kupi ga vjerom, jer si loš trgovac svojom rukom!**

Moj nefis prevaren je na dunja-pijaci, naudi mi mnogo, pomozite tako da
niko ne liči na mene ovakvog, jer vjeru pazarih dunjalučkim mrakom.

-144-

**Onaj što za sadašnjosti prodaje budućnost znat će
da prevara veresijom otkrit će mu sve nedaće.**

Kad se na pijaci ahiretske skrbi dadnu za dunjaluk, sve krene niz stranu,
jer tad setek vidi koliko žalosna biva trgovina u tom kobnom danu.

-145-

**Učinim li grijeh, nije prekinuto vjerovanje,
moja veza s Poslanikom dušino je stalno stanje.**

Iako učinih ja grijeh veliki, svog se obećanja ne odričem da ću
molit' Pejgambera, sa nadom u Hakka, držec' se užeta ka dženetskom saču.

-146-

**Zbog imena svog Muhammed, zaštićen sam Poslanikom;
vjernijega datoju r'ječi ne imade s ljudskim likom.**

I meni jest ime Muhammed, pa stoga nadam se zaštiti jer on je rekao:
"S imenom se mojim neće u Džehennem!" U te riječi i ja, evo, stao.

-147-

**Ako me na Sudnjem danu milosno ne takne rukom,
slobodno mi kaž'te: "Gdje si, posrnull, s jadnom brukom?"**

Ukoliko Resul ne bude milostiv prema obećanju koje on izreče,
ko me na Mahšeru ugleda, nek vikne: "Gdje si, buntovniče, ima da se pečeš?"

-148-

**Ah, daleko je od toga da iza nas on ne stane!
Ko skloni se kod Resula, s šefa'atom će da svane.**

Al' s njegovih vrata niko se ne vrati praznih ruku, zato i svjedočim sada
- on je oličenje velikodušnosti, časni, uzvišeni, griješnima nada...

-149-

**Otkako sam odvojio sve mi misli da ga hvalim,
otkrio sam: on spas moj je, pa šta god mi da zafali.**

Od tada svu pamet koristim za njega, da me spasi briga na svijeta oba.
Veličam Resula, toje lijekza me, pa neka Svevišnji nagradi Svog roba.

-150-

**Poput kiše, on učini cvjetovi da niknu kršom;
i obilni šefa'at će zabavit' se žudnom dušom.**

Kao svako kad se skloni Pejgamberu, pa bude dostojan mnogih blagodati,
tako u gorama spuštaju se kiše, pa u toj milosti bilje može rasti.

-151-

**Ja ne tražim dunjalučko cvijeće kog Zuhejr rukom
ubra nakon pohvalnica Heremu, sa ličnim zvukom.**

Hvaljenjem Resula ne tražim imetak na Ovom svijetu, samo lijek tražim.
Nisam kao Zuhejr što Herema veliča, pa skupi imetak... Allah mi je draži!

X

-152-

**O, Resule, najbolji si! Kad Kijamet dođe, ištem:
Zaštiti me od strahota, drugo nemam ja sklonište!**

Najdraži od ljudi, dobročinitelju, nemam kom otići, pomozi, lijepi!
Jedini si Koji kadarje pomoći kad se ruka smrti za vratzalijepi.

-153-

**Tvoja čast, i velik ugled, moj Božiji poslaniče,
ostavit' me neće sama dok odluke On izriče.**

Mogu l', Poslaniče, dobra biti teška koja traži ummet griješni od tebe?
Pomozi u danu kad Hakk Uzvišeni imenom Muntakim pokaže nam Sebe.

-154-

Svijet ovaj zahvalan je velikosti tvog imena.

Levhi-mahfuz, Kalem Njegov - duša tim ti obdarena!

Poslaniče, nije teško što ti tražim? Ahiret i Dunja - dobročinstva za te!
Jer, uz Levhi-mahfuz i uz Njegov kalem, zasija tvoj ilum koji vjerni T prate.

-155-

Pa ne gubi, dušo, nadu u samilost i oprost;

velik grijeh biva mali kad milošću njegov pogoste.

O ti dušo koja sva si nesmirena, ne govori stalno o grijehu svome!
Pa da su grijesi k'o planinske visi, pred Hakkom grijesi učas se izlome.

-156-

**Možda milost Gospodara diljeljena bit će prema
mnoštvu gr'jeha u kojima pokajanja su golema.**

Na Sudnjemu danu neće bitžaljenja na milosti što ih Hakkda grijeshima
kao naknadnicu robovima što su kajali se nad tim svojim grijesima.

-157-

**Ne odbijaj moju nadu, Gospodaru, kad u dovi
molim da moj račun bude čvrst gdje god su izazovi.**

Na Dan kazne, Bože, uslišaj mi molbe da griješno roblje izbavljeno bude!
Ako imam djelo dostojno sevapa, nemoj ga umanjit' za me i sveljude!

-158-

**I na oba svijeta se smiluj, Tvorče, Svome robu,
čiji sabur prekrhak je čim oćuti, tren, tegobu.**

Ti sabur si, Bože, pa smiluj se svima Svojim robovima na svijeta oba!
I rob strpljivi će ugrozit' svoj sabur kad gruhnu strahovi u prestrašno doba.

-159-

**I dozvoli da oblaci salavata siplju trajno
Tvoj rahmet na Poslanika i bTće mu veličajno!**

Dozvoli oblaku, Tvorče vasionu, da dan i noć siplje kišu od milosti
na Resula, koji car je pejgambera, i pokajnicima grijehe oprost!

-160-

**I na dicnu porodicu, drugove i sljedbenike,
na sve ljude blagih dusa, na sve ciste pobožnike!**

Nek' nad porodicom hazreti Resula kise milosnice uvijek sipaju.
Njegova obitelj i svi prijatelji klone se grijeha, srcanost imaju.

-161-

**Sve dok vjetar sa istoka ban-drvecu srice price
i dok gonik deva pjesmom u tihi ih kas podstice...**

Nek' Hakk milostivnom njih poliva kisom sve dok vjetar Sabe ruzicnjake lista,
cemprese, fidane, ban-drvece, i dok u gonica deva pjesma nurom blista.

Moje pisanje se, evo, završi.

Gospodaru, grijeh me Ti oprost, jer ko bi moj oslonac mimo Tebe mogao biti?

Ja grijeh za grijehom, nakon smrti njegove, cinih... U pokajanju me, Gospodaru, učvrsti, naježu smrtnih muka mi olaksaj, smiluj se meni, mome ocu, mojoj majci i mojoj braći... Bože, svakog dana, noci i casa, čuvaj Svoga roba od ponizenja grijeha! Molbu moju ne odbijaj, tako ti hurmeta Muhammeda, ovom mojom kasidom hvaljenoga.

Sročih kasidu obraćajući Ti se Tvojim voljenim vjerovjesnikom, najboljem ummetu poslanome!

Bijase ovo u vrijeme Tvog roba, sultana muslimana, Muhammeda sina Ibrahimova Aliju-1 Devleta. Bože, podrži ga i pomozi protiv njegovih neprijatelja, sačuvaj ga od bolova i nevolja, srce njegovo svakog trenutka prema pravdi usmjeri, plemićima i narodu ga blagoslovljenim učini, tako ti Tvoje pažnje i plemenitosti, daruj ga blagosću.

Gospodaru, primi ovaj hvalospjev od Tvoga siromasnog i bezvrijednog roba Husejna, sina Abdurrahmana, poznatog po rođenju u kasabi Aksaraj.

Završnica pisanja kaside dogodi se u osami.

Gospodaru, oslobodi suda mene slabasnoga, mene sklonoga grijesenju i prisvajanju tudih hakova iz neznanja! Zadovolji, Bože, moje tuzitelje na Danu okupljanja i kajanja.

Kasida je dovršena krajem mjeseca sevala u nedjelju za vrijeme ikindiye 1059. po Hidzri najboljeg stvorenja zemaljskoga (Muhammeda, alejhi-s-sellam).

Allahu, smiluj se meni, smiluj se onome ko je cita, smiluj se onome ko u njoj sta od mojih gresaka popravi i ko za mene zauvijek bude dovio.

Zar necemo reci amin na ovu moju dovu?!

Blagoslovi i pozdravi Vjerovjesnika i porodicu njegovu!
Ovo je dar od mene tragaocima.

Završio sam hvalospjev Sultana svih resula. Boze, oprosti nam Svojom miloscu. Zaista sam bio drzak i ucinio mnogo gresaka. Ogrni ih svojim ogrtacem milosti i plemenitosti.

Gospodaru, dovedi nas u blizinu Tvoga Miljenika! Spasi nas tuge i usreci nas!

Zia dusa mnogo je nanijela stete vjeri. Gospodaru nas, ovaj Rizaji ima mnogo nade. Oprosti mu grijeha i primi njegovo pokajanje!

I, na kraju kaside *E min tezekkuri* ispisani su stihovi na arapskom jeziku.

I divna Kasida Burda se završi
Poticajni stisi svu temu oslikase
i Resula vrlog joste uzdignuse -
niske dragulja se svima osmijehnuse.

Ljepota rijeci je poput Hurijinih nasmijanih usana.
To je Kasida koja poput mosusa mirise,
poput haljine koja, svojom pojavom, poput suncevine blista.

Izvezena je predivnim vezom.
Njen ogrtac je istkan postupno,
a njen je autor nagrađen vrijednim ogrtacem.

Ova kasida lovi odlutale misli mnogih velikana,
i temelje gradevine uslisenja ucvrscuje,
i pohvale Vjerovjesnikovih vrlina uvecava,
i do njegovih vrlina ovom se Kasidom pristize.

Lijepa li sklada i divnih li rijeci!
To su biseri koji i satire nadvisuju,
to su zvijezde koje na nebesima ljepote blistaju.

Ljepota izraza umove bistrijim cini.
Ovo su ogrlice dostojne za hurijska prsa.
Pristaju da se o Harem Cabe okace!

Rijeci Kaside su poput planina jasne,
i sadrze smislove razumu dostupne,
i vidne su zauvijek dok ima ikoje zelje.
Ko ovom Kasidom zastitu zamoli, kazna nestaje,
ko se njome obrati, nepravda otkloni se,
ko se nje drzi, plemenitost mu uveca se.
Koliko bolesnih njome zdravlje povrati!
Kao da ih Allah nikad bolescu iskusao nije?

Iz duse njena autora

Jer se ne suprotstavljam Njemu ni dusom ni dahom svojim,
samo stihove svoje prozeh cistim i tecnim skladom
- poput vode zivota kad u tmini zaklokota.

Hvalospjev lijepim stihovima se okonca
nakon 1012. godine, polovinom mjeseca rebia, mjeseca bericeta i sreće.

U ovom su mjesecu mlade nevjeste ukrasene.

Ova Kasida plijeni umove razumnih i mudrih.

Vrline se slagase, a slava se svuda sirila.
Ljepote postase jasnije, dobrocinstva se umnozise,
i dragulji nadmasise bisere krasolike,
i pocetak posta sigurnost, a zavrsetak posta bericet.

Sva hvala pripada Allahu, i na pocetku i na kraju.

Zelja mi je da se na pocetku Kaside
kao podstrek izgovore rijeci: *Amentu billahi!*

Kasidu prepisa smjerni Ibrahim Edhem, sin rahmetli Alije, od posebnih učenika gospodina Mustafe el-Hasimija, poznatog kao Kadizade. Allah ga opskrbio Svojom podrskom u njegovim promisljanjima! Allah oprostio njemu, njegovim roditeljima i svakom ko pogleda, procita iii sto zapise! Amin...

Godine 1213., po hidzri Poslanikovoju iz Kuce casti i plemenitosti.

Vrijeme je nevjerno,
pa ako ubrzo umrem, ovo sam zapisao
- da ostane kao uspomena.

Rukopis je vjecan,
zivot je prolazan.

Pero pise, svijeca gori.

Kada umre covjek, svoj dvorac ne moze izbaviti iz makaza
sudbine.

Rob je buntovan, Rabb je Onaj koji prasta.

Sreca je kad osoba na Dunjaluku dozivi sedamdeset godina.
Bilo da je rijec o sedamdeset godina ili o sedamdeset dana,
obicaj je da Gospodar oslobodi Svoga roba, da mu dusu oslobodi od tijela.

Kraj